

12.2021

Συνοπτική Παρουσίαση
που αφορά στη

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

ΦΕΚ Α' 247/10.12.2021

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ (Δ.Α.Μ.)

ΣΚΟΠΟΣ: Η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των περιοχών:

- της **Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας** & του **Δήμου Μεγαλόπολης** που εξαρτώνται από την εξόρυξη και χρήση του λιγνίτη και
- των **Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου** και **Κρήτης** που εξαρτώνται από τη χρήση πετρελαίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, όπως οι περιοχές αυτές αναφέρονται στα **Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.)**, που συνοδεύουν το Πρόγραμμα **ΕΣΠΑ – Δ.Α.Μ. 2021-2027**.

Η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση πραγματοποιείται μέσω της οικονομικής διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης, σύμφωνα με:

- το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (**Master Plan Δ.Α.Μ.**) και
- το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **ΕΣΠΑ - Δ.Α.Μ. 2021-2027** με τα συνοδά αυτού Ε.Σ.ΔΙ.Μ.

Περιοχές Ε.Σ.ΔΙ.Μ.

Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.):

- Π.Ε. Κοζάνης – «Ζώνη Απολιγνιτοποίησης Κοζάνης» (Ζ.ΑΠ. Κοζάνης)
- Π.Ε. Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας – «Ζώνη Απολιγνιτοποίησης Φλώρινας» (Ζ.ΑΠ. Φλώρινας)
- Δήμος Μεγαλόπολης της Π.Ε. Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου – «Ζώνη Απολιγνιτοποίησης Μεγαλόπολης» (Ζ.ΑΠ. Μεγαλόπολης).

«Πυρήνες» Ζ.ΑΠ.:

Οι αντίστοιχες περιοχές των λιγνιτικών πεδίων και μονάδων παραγωγής ενέργειας της Δ.Ε.Η. Α.Ε. (που βρίσκονται εντός των ορίων των Ζ.ΑΠ.)

Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.)

«Πυρήνες» Ζ.ΑΠ.

*Λιγνιτικά πεδία & μονάδες παραγωγής ενέργειας Δ.Ε.Η. Α.Ε.

Λοιπές Περιοχές Ε.Σ.ΔΙ.Μ.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

«ΕΡΓΑ Δ.Α.Μ.»: Νοούνται έργα, επενδύσεις και αναπτυξιακά σχέδια, που υλοποιούνται εντός των Ε.Σ.ΔΙ.Μ. (συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ – Δ.Α.Μ. 2021-2027) και είναι συμβατά με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

ΦΟΡΕΑΣ: Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: έως τις 31/12/2032

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ Δ.Α.Μ.:

- Αξιολόγηση έργων, επενδύσεων & αναπτυξιακών σχεδίων
- Αξιολόγηση αιτημάτων μίσθωσης δημόσιων ακινήτων, ακινήτων που ανήκουν στην εταιρεία «**ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.**» & Ο.Τ.Α.
- Εισήγηση για θέματα Δ.Α.Μ. (στον αρμόδιο Υπουργό)

«ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.»: Αναλαμβάνει την προσέλκυση, αξιολόγηση, υποστήριξη και επιτάχυνση επενδυτικών προτάσεων και σχεδίων που θα ενταχθούν σε **αναπτυξιακούς νόμους**.

Σκοπός:

1. Η διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης των περιοχών Δ.Α.Μ.
2. Η συνδρομή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
3. Η ωρίμανση, ανάθεση και παρακολούθηση έργων που υλοποιούνται στις περιοχές Δ.Α.Μ.
4. Η παροχή συνολικής και διαρκούς εξατομικευμένης υποστήριξης
5. Η λειτουργία ως Βασικός Τελικός Δικαιούχος του Προγράμματος ΕΣΠΑ – Δ.Α.Μ. 2021-2027
6. Η λειτουργία ως επισπεύδων φορέας για τη σύνταξη των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων
7. Η διαχείριση και εκμετάλλευση των ακινήτων και η προσέλκυση επενδυτών

ΚΙΝΗΤΡΑ

1. ΤΑΧΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ:

Το κίνητρο ταχείας αδειοδότησης στρατηγικών επενδύσεων (καθορισμός προθεσμίας 45 ημερών για την έκδοση απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης) λαμβάνεται από έργα που υλοποιούνται:

- εντός των πυρήνων Ζ.ΑΠ.
- εκτός των πυρήνων Ζ.ΑΠ. αλλά εντός των περιοχών Ε.Σ.ΔΙ.Μ. & με π/υ άνω των **€5.000.000,00**

2. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ:

- Δημόσιων ακινήτων
- Ακινήτων που ανήκουν στην εταιρεία «**ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.**»
- Ακινήτων Ο.Τ.Α.

*Οι προκαθορισμένες τιμές μίσθωσης των δημοσίων ακινήτων ορίζονται κατόπιν σχετικής εκτίμησης

3. ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ:

- Νέος Αναπτυξιακός Νόμος
- Στρατηγικές Επενδύσεις
- ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης)
- Ταμείο Ανάκαμψης

4. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ:

- **Ρύθμιση ζητημάτων** (χωρική οργάνωση) που αφορούν **στα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.)** στο πλαίσιο αποκατάστασης των εδαφών μετάβασης Ζ.ΑΠ.. Σημειώνεται ότι μια περιοχή Ε.Π.Σ. μπορεί να αποτελείται και από μη όμορα τμήματα.
- **Παροχή ευνοϊότερων όρων δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές Ζ.ΑΠ.,** όπου θα εγκριθούν Ε.Π.Σ., και συγκεκριμένα αύξησης κατά:
 - 30,00 % εντός Πυρήνων Ζ.ΑΠ.
 - 20,00 % εκτός Πυρήνων Ζ.ΑΠ., αλλά εντός Ζ.ΑΠ.

5. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΕΝΤΟΣ Ζ.ΑΠ. :

Πραγματοποιούνται εύλογες και αναγκαίες διευκολύνσεις για την ταχεία αδειοδοτική διαδικασία και εγκατάσταση έργων **Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α.** στο πλαίσιο **εντός Ζ.ΑΠ.**

- Η έκδοση αδειών εγκατάστασης και ειδικά αιτήματα βεβαίωσης παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας εξετάζονται και διεκπεραιώνονται κατά προτεραιότητα
- Η ισχύς αυτοδικαίως παύσης της Βεβαίωσης Παραγωγού εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της αναστέλλεται μέχρι την έναρξη ισχύος του Π.Δ. για την έγκριση Ε.Π.Σ.
- Η έκδοση Α.Ε.Π.Ο. ή η υπαγωγή σε Π.Π.Δ. δεν κωλύεται από Α.Ε.Π.Ο που βρίσκονται σε ισχύ από άλλες δραστηριότητες εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ.

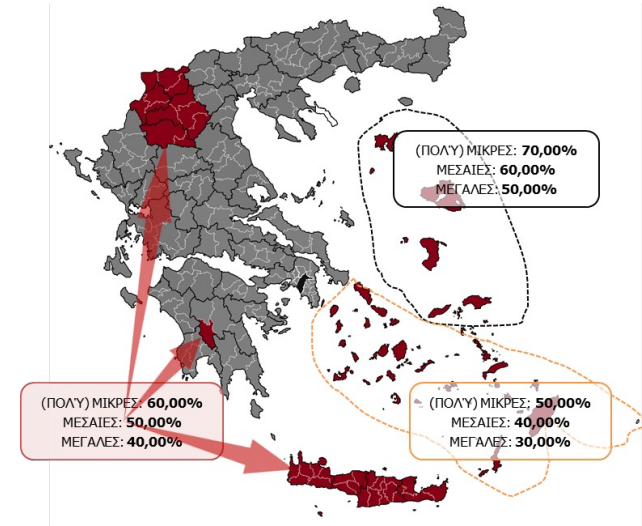
ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ – ΕΛΛΑΔΑ – ΙΣΧΥΡΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΑΝΑΜΕΝΕΤΑ)

Στο πλαίσιο του **Νέου Αναπτυξιακού Νόμου** – που βρίσκεται εν αναμονή ψήφισης- έχει σχεδιαστεί η **δημιουργία νέου καθεστώτος**, το οποίο δίνει έμφαση στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που **υλοποιούνται** στις **περιοχές των Ε.Σ.ΔΙ.Μ.** με στόχο την στήριξη της απασχόλησης & ανάπτυξης των περιοχών που επηρεάζονται περισσότερο από την μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

- **Είδη ενισχύσεων:** επιχορήγηση, φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότηση κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης
- **Ένταση ενίσχυσης:** λαμβάνουν το **μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης** ανά μέγεθος επιχείρησης βάσει Χ.Π.Ε. για όλα τα είδη ενισχύσεων
- **Ταχεία αδειοδότηση:** μέσω της Γ.Δ.Σ.Ε. του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, όπως αυτή προβλέπεται στον νόμο για την προσέλκυση των στρατηγικών επενδύσεων, χωρίς τις προβλεπόμενες στον νόμο αυτό διαδικασίες υπαγωγής
- **Δικαιούχοι:** Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, καθώς και Μεγάλες Επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις, εφόσον οι επενδύσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των Ε.Σ.ΔΙ.Μ.
- **Διαδικασία αξιολόγησης:** Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γ.Δ.Ι.Ε. της Γ.Γ.Ι.Ε. & Σ.Δ.Ι.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και αξιολογούνται με τη μέθοδο της **άμεσης αξιολόγησης**
- **Ανώτατο ποσό ενίσχυσης:** € 10.000.000,00

Σημειώνεται ότι δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια **χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης.**

Ποσοτά ενισχύσεων

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2021 - 2027 (ΕΣΠΑ)

Στόχοι:

- δίκαιη μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικά ουδέτερη στη Δ. Μακεδονία & την Μεγαλόπολη
- αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος,
- υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού
- στην άμβλυση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον, την υγεία & την ασφάλεια

Διακριτή κατηγορία επιλέξιμων περιοχών είναι τα νησιά **Β. Αιγαίου, Ν. Αιγαίου & Κρήτης**, που καλύπτουν τις ενεργειακές ανάγκες από αυτόνομους σταθμούς η/π με καύσιμο πετρέλαιο.

Σύνολο Ενωσιακής & Εθνικής Συμμετοχής € 1.629.000.000,00 (Ποσό Ενωσιακής Στήριξης: € 1.375.000.000,00)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Στρατηγικές Επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται **εξ ολοκλήρου** σε περιοχές που εντάσσονται σε **Ε.Σ.ΔΙ.Μ.** δύνανται να υπαχθούν στις κατηγορίες:

- Στρατηγικές Επενδύσεις 1
- Στρατηγικές Επενδύσεις 2
- Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας
- Στρατηγικές Επενδύσεις Ταχείας Αδειοδότησης
- Αυτοδίκαια Εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις

εφαρμόζοντας επί των απαιτούμενων σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων μεγεθών συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης, **συντελεστής απομείωσης 25%**

1. ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ενδεικτικές δράσεις

- Φωτοβολταϊκά πάρκα
- Μονάδα διαχείρισης αποβλήτων
- Μονάδα παραγωγής πράσινου υδρογόνου
- Συγκεντρωτικά ηλιακά συστήματα για παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού
- Εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας
- Δημιουργία κέντρου επεξεργασίας βιομάζας

2. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΟ

Ενδεικτικές δράσεις

- Βιομηχανικό πάρκο ηλεκτροκίνησης
- Πρότυπη βιομηχανία παραγωγής φαρμάκων
- Μονάδας παραγωγής ανταλλακτικών, μερών ή ολοκληρων αυτοκινήτων
- Ανάπτυξη βιομηχανίας ανταλλακτικών και εξαρτημάτων (π.χ. πάνελ, καλώδια, πυλώνες Α/Γ, μετρητές)

3. ΕΞΥΠΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ενδεικτικές δράσεις

- Μονάδα ευφούς κτηνοτροφίας και ζωοτροφών
- Έξυπνες αγροτικές μονάδες παραγωγής (π.χ. υδροπονία)
- Ενίσχυση καλλιέργειας προϊόντων ΠΟΠ με έμφαση στις εξαγωγές
- Παραγωγή λιπασμάτων και εδαφοβελτιωτικών με βάση το λιγνίτη
- Μονάδες μεταποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων

4. ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ενδεικτικές δράσεις

- Πρωτότυπο θεματικό πάρκο περιπέτειας, ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης
- Οικοσύστημα οινικού τουρισμού στα πρότυπα της Βόρειας Ιταλίας
- Κατασκευή καταλυμάτων για "τρίτη ηλικία" – ανάπτυξη ασημένιας οικονομίας
- Ολοκληρωμένο κέντρο μηχανοκίνητου αθλητισμού
- Ανάδειξη χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς

5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

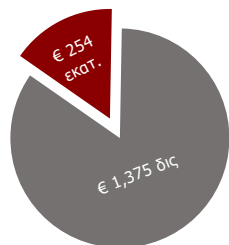

Ενδεικτικές δράσεις

- Προσέλκυση ξένων φοιτητών για σπουδές σε ενέργεια, ανθρωπιστικές σπουδές, οικονομία και διοίκηση
- Προώθηση επιχειρηματικού πάρκου με έμφαση στην ενέργεια και την αγροτική παραγωγή
- Ανάπτυξη "πράσινου" βιοτεχνικού πάρκου
- Ανάπτυξη πρότυπων σχολείων
- Μουσεία τεχνολογίας, έρευνας και βιομηχανίας

Π/Ψ ΕΣΠΑ-Δ.Α.Μ. 2021-2027

■ Ενωσιακή Συμμετοχή
■ Εθνική Συμμετοχή

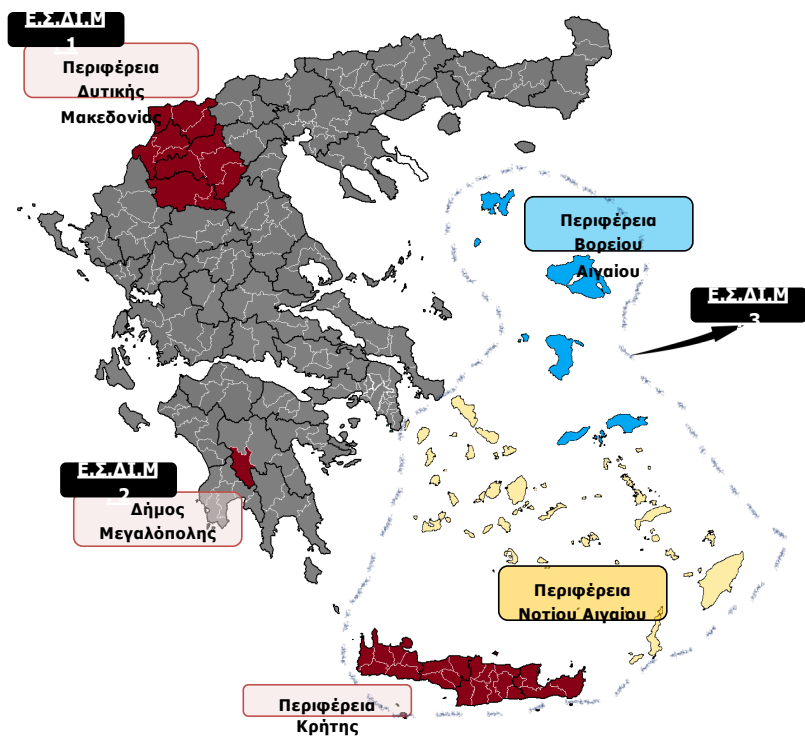
εφαρμόζοντας επί των απαιτούμενων σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων μεγεθών συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης, **συντελεστής απομείωσης 25%**

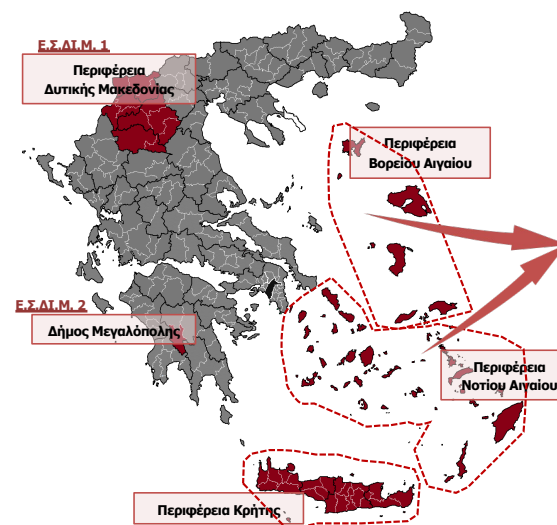
ΔΙΚΑΙΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΜΕΤΑΒΑΣΗ

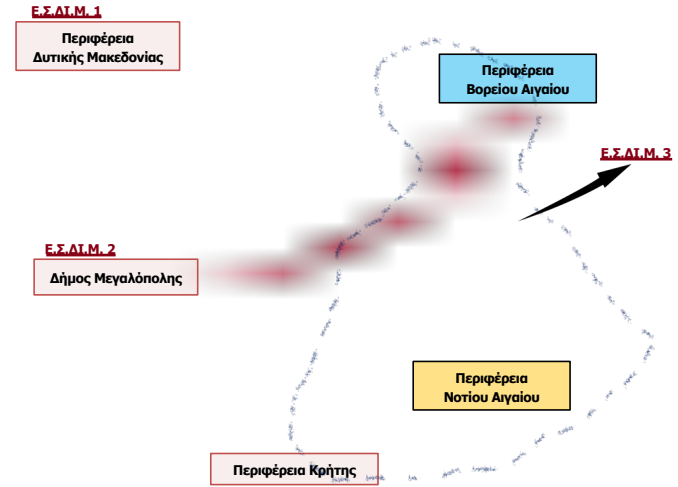
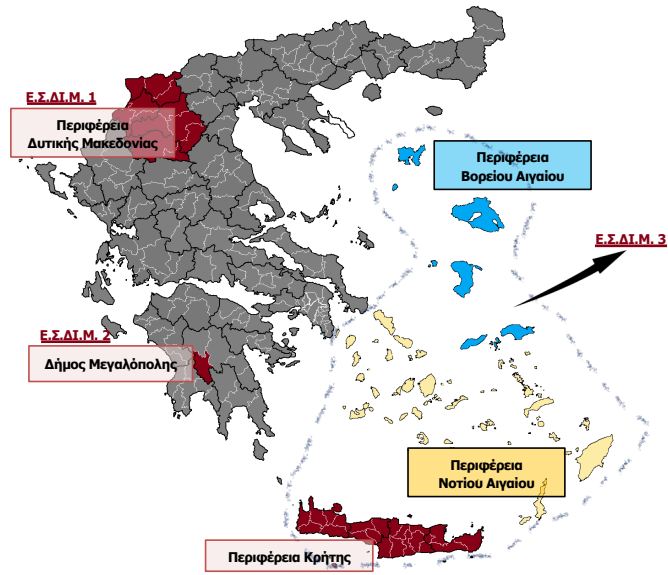
Ποσοστά Ενισχύσεων Χ.Π.Ε.

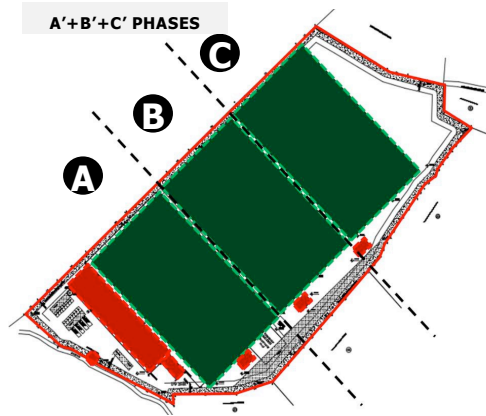
Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης

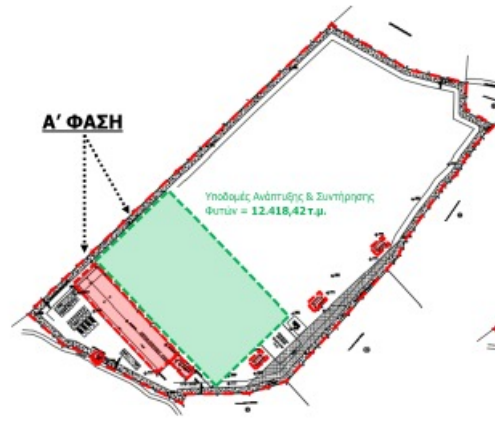

Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης

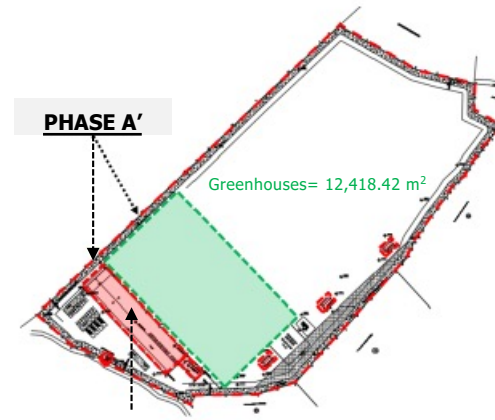

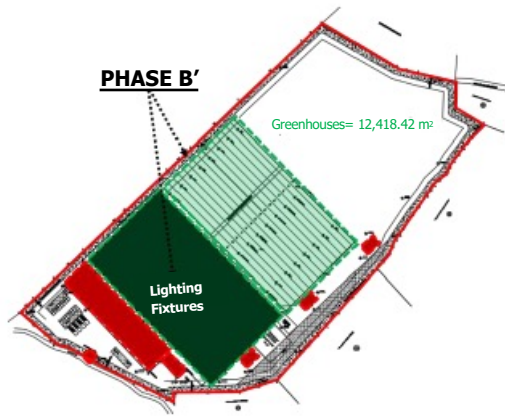

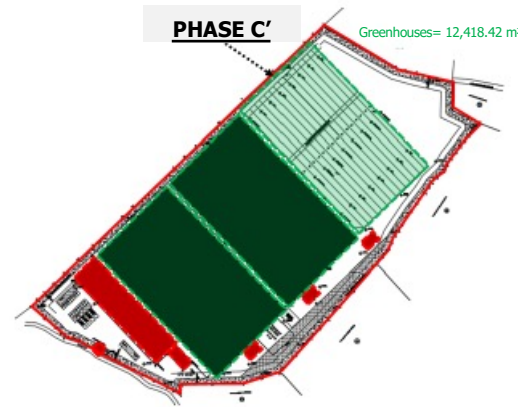
A' STAGE

Lighting Fixtures

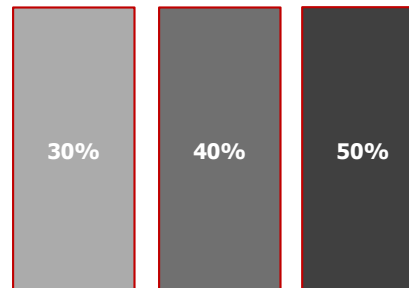
Processing & Other Auxiliary Facilities Infrastructures= 5,324,00 m²

Ελάχιστα ποσοστά των δαπανών που πρέπει να σχετίζονται με τον εκάστοτε πυλώνα για να δοθεί η έγκριση :

Πράσινη Μετάβαση	20%	40%	50%
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	10%	20%	40%
Καινοτομία, Έρευνα & Ανάπτυξη	15%	30%	45%
Επενδύσεις Εξωστρέφειας			

Ποσόστωση Δανείου Τ.Α.Α. επί του Προϋπολογισμού του Επενδυτικού Σχεδίου:

- Επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων: Αυτοτελής ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. στο 40%
- Έσοδα από κάρτες εξωτερικού και εμβάσματα (εναλλακτικά των οικονομικών στοιχείων Ζετίας)

Υπαρξη υφιστάμενης ή νέας συνεργασίας, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση

Ανάπτυξη Οικονομιών Κλίμακας μέσω Συνεργασιών, Εξαγορών & Συγχωνεύσεων

Υφιστάμενες Συνεργασίες	Νέες συνεργασίες και εξαγορές /συγχωνεύσεις
-------------------------	---

➤ **Υφιστάμενη – Νέα Συνεργασία**

- 5ετής δέσμευση συνεργασίας
- τουλάχιστον 20% επιλέξιμων δαπανών επενδυτικού σχεδίου αφορούν δαπάνες σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας
- μέσος συνολικός κύκλος εργασιών τριετίας συμμετεχόντων στη συνεργασία >50% κύκλου εργασιών μεγαλύτερου συμμετέχοντα

➤ **Εξαγορές - Συγχωνεύσεις**

- Επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει νέο σχήμα που προκύπτει από εξαγορά/συγχώνευση με ολοκλήρωση κατόπιν της δημοσίευσης της Υπουργικής Απόφασης (30.9.2021).
- Μέσος συνολικός κύκλος εργασιών (3 ετών) συμμετεχόντων στην εξαγορά/συγχώνευση >50% κύκλου εργασιών μεγαλύτερου συμμετέχοντα

Υπαρξη υφιστάμενης ή νέας συνεργασίας, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση

**Ποσόστωση Δανείου Τ.Α.Α.
επί του Προϋπολογισμού του
Επενδυτικού Σχεδίου**

Υφιστάμενες
Συνεργασίες

Νέες συνεργασίες και εξαγορές /
συγχωνεύσεις

30%

40%

**Ανάπτυξη Οικονομιών
Κλίμακας μέσω
Συνεργασιών, Εξαγορών &
Συγχωνεύσεων**

➤ **Υφιστάμενη – Νέα Συνεργασία**

- 5ετής δέσμευση συνεργασίας
- τουλάχιστον 20% επιλέξιμων δαπανών επενδυτικού σχεδίου αφορούν δαπάνες σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας
- μέσος συνολικός κύκλος εργασιών τριετίας συμμετεχόντων στη συνεργασία >50% κύκλου εργασιών μεγαλύτερου συμμετέχοντα

➤ **Εξαγορές - Συγχωνεύσεις**

- Επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει νέο σχήμα που προκύπτει από εξαγορά/συγχώνευση με ολοκλήρωση κατόπιν της δημοσίευσης της Υπουργικής Απόφασης (30.9.2021).
- Μέσος συνολικός κύκλος εργασιών (3 ετών) συμμετεχόντων στην εξαγορά/συγχώνευση >50% κύκλου εργασιών μεγαλύτερου συμμετέχοντα

Βήματα Διαδικασίας

1

Προετοιμασία Αίτησης από τον Επενδυτή

- Προετοιμασία δικαιολογητικών και λοιπών σύμφωνα με τους όρους του Τ.Α.Α.
- Περιγραφή με αναλυτικό κατάλογο δαπανών και το Business Plan

2

Υποβολή Αίτησης & Αξιολόγηση Επενδυτικού Σχεδίου

- Αξιολόγηση βιωσιμότητας της επένδυσης
- Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας – προέγκριση του αιτήματος
- Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επένδυσης δαπανών
- Επιλογή με κλήρωση ανεξάρτητου ελεγκτή/ αξιολογητή του Τ.Α.Α.

3

Αξιολόγηση Επιλεξιμότητας Αίτησης

- Έκθεση ελέγχου σχετικά με την επιλεξιμότητα και συμβατότητα επένδυσης και δαπανών
- Συμμόρφωση με την "Αρχή μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης"
- Υπαγωγή των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων στις επιλέξιμες δράσεις του Τ.Α.Α. και στους στόχους τους Ε.Σ.Α.Α.
- Ποσοστό του δανείου Τ.Α.Α.
- Σώρευση και συμβατότητα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων

4

Υπαγωγή Αίτησης

- Οριστική έγκριση του αιτήματος από τη Τράπεζα
- Υπογραφή δανειακής σύμβασης Τ.Α.Α. και του δανείου συγχρηματοδότησης
- Εκταμίευση